

SLOVENSKI NAROD.

Iskaja vsak dan svečer, isimki nedelje in prasnike, ter velja po pošti prejeman sa avstro-ogerske dešele sa vse leto 15 gld., sa pol leta 8 gld., sa četrt leta 4 gld., sa jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brž pošiljanja na dom sa vse leto 18 gld., sa četrt leta 8 gld. 30 kr., sa jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. sa četrt leta. — Za tuje dešele toliko več, kolikor poština znaša.

Zarosanila plačuje se od četiristopne petit-vrata po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Nepoklicana sodba.

Tam gori ob deroči Dravi, v ponemčenem Mariboru, kjer se je rodil pred petindvajsetimi leti tudi naš list in z njim prvi slovenski dnevnik, izhaja sedaj po dvakrat na teden v nemškem jeziku pisan list, ustanovljen pred trinajstimi leti v svrhu, da naj bi tolmačil narodne težnje slovenske pravičnim Nemcem. Nič napačna ideja ni bila to in mi rade volje priznavamo, da se je Mariborsko glasilo ves čas krepko potezalo za narodne pravice zlasti štajerskih Slovencev in da nam je list v tem pogledu tudi danes še trdna in zanesljiva zaslomba. Vsa čast! Manj srečna pa je „Südsteierische Post“ tedaj, ko zajaha konja visoke državne politike in to zlasti od tistega časa sem, odkar je povohala v vladnih jaslih vladni oves. Od tedaj ima glavno besedo pri listu mož, kateri si je pač stekel za gospodarsko nezavisnost štajerskih Slovencev zaslug, kateri pa ima kot politik in parlamentarec to slabo lastnost, da mu je grofa Taaffe beseda evangelij in da prizna poleg ministerskega predsednika pametno misel in političis le še samemu sebi. Toda to še ni tisto, kar nam je danes potisnilo v roko pero, kajti tako politično mišljenje posameznika in naj je tudi državni poslanec, naj ima tudi veljavno besedo na Dunaji in v Gradci, nam na sebi še ne more biti toli važno, da bi se pečali z njim v posebnem članku. A inspirator Mariborskega glasila ima še drugo slabo navado, to namreč, da silno rad govori v svojem glasilu „v imenu slovenskega naroda“ in res se mu je že parkrat posrečilo, da so Dunajski listi obsedeli in raztrobentali v svet njegove politične enuncijacije kot pristen odmev javnega mnenja slovenske inteligencije in slovenskega naroda. V tem pogledu bili smo že opetovano prisiljeni desavouirati „Südsteierische Post“ in njenega člankarja, čigar količkaj uplivne in odločilne somišljenike glede parlamentarne politike bi utegnil človek sešteti na prste obeh rok. In v tem neprijetnem položaju smo tudi danes zopet.

V svoji prvi letošnji številki z dne 4. t. m. priobčila je namreč „Südsteierische Post“ pod zaglavjem „Izgubljen trud“ članek, v katerem je ujen voditelj in najzvestejši trabant Taaffeove državne modrosti „v imenu slovenskega naroda“ neusmiljeno

razmesaril mladočeško državnozbornsko politiko, katera mu je že davno trn v peti. Ta politika je baje kriva vseh nesreč, katere so zadele v zadnjih letih našo državo v obče in Slovence, Hrvate ter — (čujmo in strmimo!) nemške konservativce še posebej. Odkar so prodrli v državni zbor Mladočehi, od tedaj so bila izgubljena vsa leta za avstrijske Slovence; ti strašni Husiti niso uvaževali, da je levica močna stranka, s katero vlada mora (!) računati, zlasti ker jo je v to čisto sililo tudi uplivanje Nemčije in Ogerske (sic!), da je bila s početka večina desnice neznatna in da je bila vsled tega vlada opravičena, zavzemati nekako nevtralnno stališče nad strankami (sic!) — vse to in še veliko drugih stvari so pozabili baje Mladočehi in zategadelj je po mnenji Mariborskega glasila moralo biti v vsega spočetka s mešno vsakemu „izkušnemu“ politiku samostojno in brezobzirno teženje Mladočehov za narodno enakopravnostjo in državnim pravom. Da naš „izkušeni“ politik dolži Mladočehe nakane zveze z nemškimi liberalci, to je že ob sebi umevno in končno svetuje jim „v imenu slovenskega naroda“, da naj se čim hitreje odpovedo svojim mandatam, kajti inace bo grof Taaffe razpustil državni zbor in potem gorjé jim! In tudi to še ve povedati Mariborsko glasilo, — najbrže izza kulis! — da se ne namerava vojna zoper Rusijo, da je tedaj silno neumestna antipatija Mladočehov zoper trojno zvezo, s katero je baje celo Rusija povsem zadovoljna. Sploh pa v tej stvari po mnenji „izkušnega“ politika posameznim narodom ne gre nikakoršna sodba, kajti naši državljani menda že vedo, kaj delajo!

Mi sicer ne moremo in nečemo nikomur braniti, da proglasi urbi et orbi svojo politično modrost in naj je zajeta tudi iz vladnega korita, odločno pa moramo protestovati zoper to, da se da takim člankom oblika, kakor da bi bili nekaka oficijelna enuncijacija slovenskega naroda. In za tak protest smo izvestno tudi legitimovani, kajti ne gledé na izjave najuglednejših slovenskih političnih društev, diametralno nasprotujoče nazorom Mariborskega člankarja, v svesti smo si hvala Bogu, da na napredne ideje, katere zastopa že petindvajset let naš list, prisega še vedno ogromna večina slovenske inteligencije. In kot glasilo slovenske inteligencije, katero si je tudi gledé državnozbornske naše politike vedelo obraniti proste

roke, se nikakor ne moremo strinjati s trpko obsodbo mladočeške politike proglašeno v prvi letošnji številki „Südsteierische Post“. Mi sicer ne deremo skozi trn in drn s sedanjimi državnozbornskimi zastopniki bratskega češkega naroda, ker bi bila skrajna in neizprosna opozicija za naš narod boreč se še za najprimitivnejše pogoje svojega obstanka, izvestno mnogo opasnejša, nego je za kulturno popolnoma utrjeni narod češki. Prav zategadelj smo že opetovano izrekli srčno željo, da naj bi se Mladočehom skoro omogočil ustop v vladino večino. Uverjeni smo, da bi oni v marsičem odjenjali skupni slovanski stvari na korist, ako bi grof Taaffe pokazal v tem pogledu količkaj resne volje. A to se dosihdob ni zgodilo in prav takrat, ko je bila najlepša prilika za to, pri senzačnem glasovanju o dispozičijskem fondu, požgal je ministerski predsednik češkim poslancem s svojo zadnjo izjavo most vodeč do sprave in zveze. Vedno pa so nam bili Mladočehi, rodivši se iz skrajne nevolje narodove nad neodkritosrčnostjo in nebvaležnostjo vlade nasproti najzvestejšim njenim pristašem, simpatična parlamentarna stranka in mi le obžalujemo, da razmere dosihdob kakor rečeno niso bile take, da bi se jim bili mogli brezpogojno pridružiti tudi vsi slovenski poslanci. Naravnost frivolno pa je, ako se tej eminentno slovanski stranki očita, da je kriva naših političnih neuspehov v zadnjem času in da deluje na mljn nemške levice. Kdo pa je baš v zadnji sesiji razdri tisto že tako tesno vez med levico in vlado, ako ne odločnost mladočeške parlamentarne politike? Mi brez strahu trdimo, da se Taaffe le zategadelj ni povsem udal levičarjem, ker se je bal in se še boji odpora češkega naroda, tedaj volilcev mladočeških poslancev.

Toliko v odgovor izjavi Mariborskega glasila, nepoklicani, ker je v njej izražena le brumna želja vlade, ne pa mnenje nezavisne slovenske inteligencije, in neumestni uprav sedaj, ko se kuha prihodnja večina in ko tudi slovenski poslanci sami še ne vedó, jeli jim bo narodna čast dovoljevala tudi še v naprej podpiranje sedanjega sistema. Sapienti sat!

LISTEK.

Nemška kultura na Kranjskem.

(Dalje.)

VI.

Nemška kultura in rimska: paralela.

In vendar, če se postavimo na nemško stal šče, kako vzvišena misija je bila to, koliko uspeha in slave in dobička obetajoča! Krščanstvo in omiko razširjati po polubarbarskih krajih. In koli ogromna sredstva bila so vam na razpolaganje; podpirala vas je državna in duhovna oblast na vso moč. Kaj se je zgodilo tistemu evangelijskemu nezvestemu hlapcu, ki je zakopal jedini talent, katerega je bil prejel? V skrajno temo je bil vržen. A vi niste prejeli jednega talenta, deset in še več ste jih prejeli, od cerkve in države, a vse ste zakopali. Gorje vam!

Da, vzvišena je bila ta naloga, pridobiti barbarski narod krščanstvu in kulturi, kateri imati že sami v sebi neodoljivo moč, moč svoje ideje. Ta ideja bi se kakor nebeško kraljestvo dala primerjati

gorušičnemu semenu, ki je najmanjše med semeni, a kadar vskali, vzraste iz njega veliko košato drevo in ptice izpod neba bivajo v njegovih vejah; pripodabljati bi se tudi dala kvasu, ki ga je postavila žena ter zamesila med celo mero moka, a prekvasila se je po njem vsa moka. Licemerec pa, ki mu je krščanstvo in kultura samo pretveza, ne le, da ne doseže svojega sebičnega strankarskega namena, še onima idejama škoduje, kolikor je v njegovi moči. Da pa še bistrejše uvidimo in globlje čutimo vso licemersko podlost, a tudi onemogo ničevost nemškega kulturonestva, za to nam nudi zgodovina uprav krasno vzporednico. Ne dolgo pred Nemci, malo več nego petsto let pred njimi, opravljali so isti kulturni posel na istih tleh in kakor nekateri učenjaki trdijo celo med istim narodom (?; prim. Šafarik, slovanske starožitnosti) — poganski Rimljani. Primerjajte le teh uspehe z vašimi, in rudečica vas mora oblititi. Res, da so si z mečem in z lokavostjo podjarmili Rimljani divje Panonce in Ilirce, a kako častno in ljubljudbno so potem vršili svoj kulturni posel, o tem je med povestničarji popolno soglasje. Ne da bi se bila sila delala premaganim narodnostim, razširilo se je rimljanstvo, njegov jezik in živelj bli-

skoma po naših krajih, in Panonija in Norik sta bila prava bisera med rimskimi provincijami, naša Ewona jedno najkrasnejših municipij, in sledovi tega prebujnega blagostanja, katero so neusmiljeno potep-tale pete barbarskih Germanov, so šele deloma razkriti in prihajajo še vedno na dan. A Rimljanom je bilo geslo „živeti, a tudi druge živeti pustiti“; njihov naslednik Nemcem pa je pri bogato obloženi mizi treba še vedno posebne začimbe; tekne jim samo tedaj, ako vidijo poleg sebe stradajoče berače pri praznih skledah. Te malenkostne zavisti ni moči boljše označiti, nego jo je V. Jagić (Archiv. XV. 141.15), naznanjajoč Levčevo izdajo Levstikovih zbranih spisov, in vendar je politikovanje temu učenjaku deveta briga. Sicer rahlo in fino, a jasno dovolj veli Jagić na omenjenem mestu: „Nervozni zvršetek našega stoletja je književnim pojavom malih naroditev manj prijazen in naklonjen, nego je bil njega romantiški začetek. Takrat bi bili celo taki možje, kakor J. Grimm in Göthe s prijazno dobrodošlico vzprejeli takove knjižice, kakršna sta omenjena zvezčiča (namreč Levstikove poezije I & II.), sedaj pa se bolj in bolj od raznih stranij pojavljajo glasovi, ki smatrajo novo izišlo, recimo češko, slo-

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 7. januarija

Bodoča večina.

Pogajanja radi sestave trdne parlamentarne večine so se že začela. Prvi dan, v četrtek, posvetoval se je grof Taaffe z levičarji, imenoma s Plenjerjem, Clumeckim in Heilsbergom, pri čemur so mu asistirali ministri Gautsch, Bacquehem in doktor Steinbach. Za levičarje pridejo na vrsto Poljaki in potem konservativci. Vsi se morajo obvezati, da varujejo tajnost tako gledé vladnega programa, kakor gledé posameznostij pogajanj. Levičarji so pri prvem sestanku z grofom Taaffeom izrekli, da so pripravljeni začeti pogajanja na podlogi vladnega programa. Zadovoljni pa niso vsi v levičarskem klubu združeni elementi in sodi se celo, da se odcepijo od kluba tisti poslanci, kateri so nekaj sedeli v „nemškem klubu“ in se šele kasneje pridružili nemški levici.

Regulacija valute.

Ogersko finančno ministerstvo pogajalo se je te dni s konsorcijem Rothschildovim o konverziji nekaterih državnih papirjev in emisiji nove rente. Pogodba se bo te dni sklenila, potem se pa začno brez odlašanja pogajanja z avstrijskim finančnim ministrom. Sodi se, da bode moči vso operacijo izvršiti še tekom letošnjega leta in se bo v to svrbo prva subscripcija začela že zadnje dni meseca januarja.

Ministerska razsodba.

Omenili in obsodili smo v svojem času naredbo, s katero se je prepovedala glasna molitev v Dunajskih ljudskih šolah. Deželni šolski svet je to naredbo premenil v toliko, da bode dovoljena glasna molitev, naučno ministerstvo pa je tudi to naredbo zavrglo in ukazalo, da se mora moliti glasno. V dež. šolskem svetu ugovarjal je zastopnik katoliške cerkve tej naredbi ministra, češ, da sega predaleč in da ima o stvari določiti samo cerkvena oblast.

Ilustracija za jezikovno ravnopravnost.

Mestna občina Praška zidala je novo vojašnico in po daljšem pogajanju dobila od vojne uprave nalogo, da mora napraviti na prvem mestu napis v nemškem jeziku in šele na drugem mestu v češkem jeziku. Občina se je zoper ta nalogo pritožila na ministerstvo, katero pa je pritožbo zavrnilo. Takšna je torej ravnopravnost. Na vojašnici v češkem mestu ne sme biti češčina na prvem mestu! Vzlic temu se še vedno trdi, da nemščina ni državni jezik.

Praške občinske volitve.

Pri zadnjih volitvah v obč. svet Praški zmagali so v nekaterih krajih staročeški kandidati z nezadovoljno večino. Mladočehi so pri verifikaciji teh volitev iznesli celo vrsto pritožb o nezakonitem postopanju. Občinski svet, v katerem imajo Staročehi večino, je vzlic temu odobril vse volitve, a zato so mladočeške pritožbe imele drug, nepričakovan uspeh. Državno pravdnitvo je odredilo strogo preiskavo o vseh pritožbah in že sedaj je brez dvoma, da se bodo morali nekateri staročeški obč. svetniki odpovedati mandatom.

Vnanje države.

Francoska kriza.

Preiskovalni sodnik dal je zapreti nekega visokega bančnega uradnika, ker je zapleten v panamsko afero. Govori se tudi, da pridejo v zapor tudi vodja radikalne stranke Clemenceau in še nekateri drugi parlamentarci, a to so doslej le govornice. — Minister notranjih rečij Loubet pojasnil je nekemu novinarju položaj povdarjajoč, da je bilo že davno znano, da panamska družba ni pošteno ravnala in parlament je vladno že l. 1890 pozval, naj začne sodno preiskavo, čemur je l. 1891. ustregel tedanji pravosodni minister Fallières. Ker pa preiskava ni

vaško, slovensko, malorusko, hrvaško, bolgarsko knjigo kot nevarnost, ki preti obsegu njih narodnostne oblasti. Upajmo, da ta vsestranska zlovoljnost ne bode dolgo trpela in da bodo velike literature, katerih prednosti mora pač vsakdo priznati, privoščile tudi malim poleg sebe malce prostorčka, vsaj tudi v naravi poleg mogočnega doba uspevajo majhni grmiči. *)

*) „Das nervöse Ende des Jahrhunderts ist den literarischen Erscheinungen kleiner Völker weniger freundlich gesinnt, als es sein romantischer Anbruch war. Damals hätten selbst solche Männer, wie J. Grimm und Göthe, ein freundliches Willkommen für derartige kleine Büchlein, wie die citirten zwei Bändchen gehabt, jetzt werden immer häufiger von verschiedenen Seiten die Stimmen laut, die in dem Erscheinen eines sagen wir z. B. böhmischen, slowakischen, slovenischen, kleinrussischen, kroatischen, bulgarischen etc. Buches die Bedrohung des eigenen nationalen Besitzstandes erblicken. Wollen wir hoffen, dass diese allseitige Verstimmung nicht lange andauern wird und dass die grossen Literaturen, deren Vorzüge freilich jedem einleuchten müssen, auch den kleinen ein Plätzchen neben sich gönnen werden, wie ja in der Natur neben der mächtigen Eiche auch kleine Gesträuche ihren Platz finden.“

(Dalje prih.)

tekla takó hitro, kakor so nekateri želeli, spravi je posl. Delahaye vso stvar v javnost. Desnica igra sedaj jako čudno ulogo, zakaj prav desničarji bili so najboljši prijatelji Lessepsovi, Fontanovi in so l. 1889. podrl ministerstvo Tirard, ker ni hotelo dovoliti panamski družbi operacijo s srečkami. Desničarji glasovali so vedno za panamsko družbo; zdaj kričé, ker sta Reinsch in Cornelius Herz utaknila nekoliko milijonov, molčé pa kot da so nemi gledé tistih 600 milijonov, katere so pograbilo upravni odborniki panamske družbe, njih dobri prijatelji. Jeden najzagrizenejših mej njimi Paul de Cassagnac, mogel bi povedati določno, kakšne barve so bili bankovci, katere so v blagajnici družbe premetavali. V sedanji protirepubličanski koaliciji igra veliko ulogo tudi grof de Paris, ker on je dolgo časa zbiral listin, tičoče se te reči in sedaj jih porablja, podpirajo pa ga vsi dvomljivi elementi. Parlament se je izvestno prenegljal, ko je začel postopati zoper poslance; krivci tako ne utečejo kazni. — Dne 10. t. m., ko se snide parlament, voliti bo naslednika odstopivšemu predsedniku Fioquetu. Republikanci so večinoma zanj, a monarhisti jih sedaj podpirajo, samo da bi potem mogli tudi to volitev izkoristiti kot agitacijsko sredstvo. — V teh prežalostnih razmerah je tolažljivo samo to, da vsaj predsednik republike ni kompromitiran. Carnotu ni moči priti do živega in isto tako tudi ne Robotu in Bourgeoisu, gledé vojnega ministra Freycineta pa še ni vse jasno.

Španska zbornica.

Kraljica regentinja je podpisala dekret, s katerim se razpušča španski parlament. Ker so na Španskem razmere take, da dobi večino vedno tisto ministerstvo, katero je na krmilu, ni dvomiti, da zmagajo pri bodočih volitvah, ki se bodo v kratkem vršile, liberalni kandidati. Značilno je to, da zajedno s poslansko zbornico ni bil razpuščen tudi senat, kakor je sicer navada.

Španski republičani

začeli so se zadnji čas zopet gibati in so sklicali te dni občen shod v Barcelono, na katetega je došlo 700 odposlancev republičanskih zavez. Posvetovanja na tem shodu so bila precej burna, konečno pa se je večina zborovalcev vendar izrekla za to, da liberalnemu ministerstvu Sagastinemu ni delati opozicije, sicer pa z vsemi dopustnimi sredstvi razširjati republičanske ideje in pripravljati prebivalstvo na republiko. S Slava-klici na starega revolucionarja Zorillo razšel se je shod.

Nemški klerikalci in protisemiti.

Razpor mej nemškimi klerikalci in protisemiti narašča vse bolj in bolj. Mlajša duhovščina je na strani krščanskih socijalstov, kakor se zovejo protisemiti in tega ne trpe škofje, katere imenuje bivši ljubljenec klerikalcev, dr. Lueger, „Hofbischofe“. — L'nški škof Doppelbauer izdal je celo poseben pastirski list, v katerem trdi, da protisemiti pod pretvezo, da varujejo pravice katoliške cerkve in da so uneti katoličani, razširjajo nevarne tendence in se poganjajo za proticerkvene ideje. — Ubogi Liechtenstein, oče predlogu o verski šoli, da si moral še to doživeti!

Revizija belgijske ustave.

Od nas že naznanjeni načrt za revizijo belgijske ustave zadel je ob odločnejši odpor, nego se je nadejalo klerikalno ministerstvo. Vsi liberalni listi ga obsojajo in celo klerikalni listi pišejo tako rezervirano, kakor bi vedeli, da je to udarec v lice narodu. Socijalistični list grozi naravnost z revolucijo. Liberalne frakcije se še niso izrekle gledé tega načrta, a kakor se kaže, ga mislijo odkloniti celo liberalni doktrinarni, čistokrvni manchestrovci, ker, če pride ta načrt v veljavo, je liberalna večina v parlamentu nemogoča. Neodvisni liberalci so odločno zoper ta načrt in najbrž vsaj v prvotni obliki ne bo sprejet.

Iz občinskega sveta Ljubljanskega.

V Ljubljani, 5. januarija.

Predseduje gosp. župan Grasselli, navzočih je 21 občinskih svetovalcev. Župan gosp. Grasselli opomni, da je obč. zastop v prvič to leto zbran v skupni seji in želi, da bi bilo to leto srečno za Ljubljansko stolno mesto, kakor je bilo preteklo. Posebno naj dobrotljivi Bog obvaruje kakor lansko leto, naše stolno mesto tudi letos hude boleznin kolere, katere se je prebivalstvo toliko balo in za katero se je delalo toliko priprav. A hvala Bogu ni došla nesreča. (Dobro! Dobro!)

Obč. svet. dr. Stare poroča za združene odseke o uredbi občinskih uradov in dotičnih služb. Poročevalec dr. Stare pravi, da se je v ta namen že pred leti izvolil posebni odsek, kateri naj bi o tej zadevi poizvedoval in tudi g. župan, da je o njej poročal. Župan je naglašal, da je potrebna reorganizacija, tudi mestni uradniki, kateri so napram državnim in deželnim uradnikom slabo plačani, so prosili v jeduomer, da se jim zvišajo plače in to upravičeno, kajti sam poročevalec naglašal, da se popolnem strinja s tem, da se to zgodi. V prvi vrsti je pač naglašati dose danjo pomankljivost knjigovodstva pri mestnem magistratu, katero bi jedino zamoglo jamčiti natančni pregled denarnega poslovanja.

Dokler je bilo v minulih časih manj opravi pri knjigovodstvu, je morda ugajal sedanji način, a sedaj nikakor ne ugaja več. Sedaj so narasle agende in je treba razbremeniti magistratne referente. V prvi vrsti je treba združiti mestno blagajnico z blagajnico za pobiranje davkov (cesarskih, deželnih itd.) in zato stavijo združeni odseki nastopne predloge:

Uredba občinskih uradov in ustanovitev dotičnih služb naj bode sledeča:

§ 1.) Pri mestni občini Ljubljanski se ustanove nastopni uradi:

- a.) Konceptno osebje;
- b.) Redarstveni in zglasilni urad;
- c.) Zdravstveni urad;
- d.) Stavbinski urad;
- e.) Mestno knjigovodstvo;
- f.) Mestna blagajnica;
- g.) Pomočni uradi.

§ 2.) Z ozirom na dokazano službeno potrebo se pri omenjenih mestnih uradih ustanovljajo sledeče službe, ter se tem uradom pridrejeni uradniki dele v sledeče činovne razrede:

a.) Konceptno osebje:

- 1.) I. magistratni svetnik v I. činovni razred,
- 2.) II. magistratni svetnik v II. " "
- 3.) magistratni tajnik } v III. " "
- 4.) I. mestni komisar } v IV. činovni razred
- 5.) Konceptni pristav } v IV. činovni razred
- 6.) II. mestni komisar } v IV. činovni razred
- 7.) magistratni uradnik v V. " "
- 8.) Konceptni praktikant z adjutom letnih 600 gld.

b.) Redarstveni in zglasilni urad:

- 1.) policijski komisar v II. činovni razred.
- 2.) oficijal z dohodki IV. činovnega razreda.
- 3.) oficijal z dohodki V. činovnega razreda.

c.) Zdravstveni urad:

- 1.) mestni fizik v II. činovni razred.
- 2.) policijski zdravnik v IV. činovni razred.
- 3.) mestni zdravnik v V. " "
- 4.) mest. živinozdravnik v VI. " "

d.) Stavbinski urad:

- 1.) mestni višji inženir v II. činovni razred.
- 2.) mestni inženir v III. činovni razred.
- 3.) stavbinski asistent v V. činovni razred.

e.) Mestno knjigovodstvo:

- 1.) Mestni knjigovodja v II. činovni razred.
- 2.) mestni knjigovodni revident v IV. činovni razred.
- 3.) mestni knjigovodni oficijal v V. činovni razred.
- 4.) mestni knjigovodni asistent v VI. činovni razred.

f.) Mestna blagajnica.

- 1.) Mestni blagajnik v III. činovni razred.
- 2.) blagajnični kontrolor v IV. činovni razred.
- 3.) blagajnični asistent v VI. činovni razred.
- 4.) blagajnični praktikant z adjutom letnih 480 gld.

g.) Pomočni uradi:

- 1.) oficijal z dohodki IV. činovnega razreda.
- 2.) oficijal z dohodki V. činovnega razreda.
- 3.) dva kancelista v VI. činovni razred.
- 4.) Praktikant z adjutom letnih 480 gld.

§ 3.) Za omenjena službena mesta se zahtevajo sledeče potrebne sposobnosti:

a) pri konceptnem osebju in policijskem komisarju:

Za mesta I. in II. magistratnega svetnika, policijskega komisarja, magistratnega tajnika, I. mestnega komisarja, konceptnega pristava in magistratnega koncipista naj se nastavijo uradniki, kateri so juridično politične študije dovršili na vseučilišči domače države, teoretične državne skušnje naredili z ugodnim vspehom ter se skazejo, da so se podvrgli praktični skušnji za politično upravnitvo.

V službeno mesto konceptnega praktikanta se more stalno vzprejeti, kdor je dovršil juridično-politične študije na domačem vseučilišči in naredil teoretične državne preskušnje za politično upravnitvo, sicer se iz službe izpusti.

Službo II. mestnega komisarja se pa more podeliti tudi takemu, kateri nima politično-juridčnih študij.

b) Pri stavbinskem uradu:

Da se kdo vzprejme za mestnega inženirja, mora dokazati, da je z ugodnim uspehom naredil na tehnični visoki šoli domače države drugo državno ali diplomno skušnjo iz stroke inženirske ali visokostavbene in da je vspešno prestal skušnjo za državno-stavbeno službo.

Za stavbinskega asistenta se vzprejme tudi prosilec, kateri ne more sicer izkazati poprej povedane potrebnosti, vendar pa izkaže, da je praktično izurjen v stavbinski stroki;

e) pri mestnem knjigovodstvu in mestni blagajnici:

Kdor hoče tako službeno mesto pri teh dveh uradih dobiti, se mora izkazati, da se je na višji gimnaziji ali višji realki ali na tem enakih zavodih izšolal, ter naredil skušnjo iz državnega računstva in blagajnično skušnjo. Blagajnični prakti-

Dalje v prilogi.

kant mora v teku dveh let, od dneva, ko je v službo vstopil, narediti omenjene praktične skušnje, sicer se odpusti iz službe.

d) pri pomočnih uradih:

Kdor hoče pri teh uradih nastavljen biti, mora se izkazati, da je najmanj spodnjo gimnazijo, spodnjo realko ali tem jednako šolo obiskal in da je izurjen v manipulacijski službi.

(Dalje prib.)

Domače stvari.

— (Občni zbor muzejskega društva) za Kranjsko bode po novopotrjenih pravilih društva v ponedeljek dne 23. januarija t. l. zvečer ob šestih v bralni sobi Rudolfinuma.

— (Osobna vest.) Gosp. dr. Fran Heinz, c. kr. okrajni komisar, prideljen dež. šolskemu svetu, imenovan je ministerijalnim koncipistom v ministerstvu za pouk in bogočastje.

— (Slovensko gledališče.) V četrtek zvečer predstavlja se je prvič na slovenskem odru v Nemcih jako sloveča Blumenthalova veseoigra: Drugo lice. Moč cele igre leži v precej živahnem in dovtipnem dijalogu, dejanje pa je zelo revno in precej tendenciozno, za naše socialno mišljenje poleg tega nerazumna glorifikacija plemiške lahkomišljenosti. Sploh nam je ta igra, katero štejejo Nemci med najboljše novejšje proizvode svoje dramatične literature, jasen dokaz, da tudi v tej stroki Nemci niti iz daleč ne dosežajo duhoviti tih Francozov. — Predstava bila je v obče dobra, za kar gre zasluga v prvi vrsti g. Borštniku, ki je mojsterski pogodil glavno in težavno ulogo grofa Wernerja; občinstvo mu je opetovano pokazalo svoje občudovanje z navdušenim ploskanjem. Tudi gospa Borštnik-Zvonarjeva je s finim ukusom, z diskretno eleganco in kjer treba, z globokim občutkom igrala grofico Dragojilo, tako da so bili prizori med njo in grofom Wernerjem zares pravi umetniški užitek. Poleg teh dveh naših odličnih umetnikov je bila to pot posebno srečna tudi še gospica Slavčeva (Zdenka); igrala je ljubko in živahno ter nam z nova dokazala, da je vsled svoje marljivosti že popolnoma kos tudi večjim in težavnim zlasti naivnim ulogam. Ako sedaj omenim še g. Verovška, ki je s hvalevredno sigurnostjo in zmernostjo predstavljal dra. Raka, smo s hvalo pri kraji, kajti ostali predstavljalci večjih ulog niso nikakor zadostovali niti umeli svojih ulog. Zlasti velja to o g. Danilu, (pl. Ruda), ki je neznošno pretiral v maski in igri ter ustvaril pravo karikaturu svoje uloge. Bil je (kot husarski častnik) do smešnosti naiven ljubimec, na kakeršnega Blumenthal niti mislil ni, vrhu tega pa še prav nič znal ni. Istotako ponesrečena figura bil je Gabrijel gospoda Podgrajskega, ki je v četrtek zopet dokazal, da takih tipov ne razume in da za večje uloge v finih veselih igrah sploh še ni. Njemu bi se bilo treba pač še mnogo, mnogo učiti. Sploh bi bila ta uloga veliko bolje prijela g. Sršenu, ki je bil sicer s prva določen za ulogo sluga Lisa, potem pa je popolnoma štrajkal. Zoper take pojave slabe discipline bo moralo Dramatično društvo pač resno in odločno nastopiti. Toliko mimogredé. Tudi g. Lovšinu (Caspari) se ni posrečilo spraviti življenje v svojo ulogo, ker ni vedel in umel, kaj mu je predstavljati. Gg. Sturm (Liseo) in Trnovski (Repnik) sta za silo zadostovala, manjše uloge so pa itak popolnoma neznatne, tako da igralci iz njih ničesar napraviti niso mogli. — Gledé sicer točne uprizoritve omeniti nam je le, da je jako motila v salonu grofice Dragojile slika pokojnega Toupinela. Gledališče bilo je navzlic premijeri slabo obiskano.

— (Slovenska predstava.) Jutri (nedeljo) je sedemindvajseta slovenska predstava v deželnem gledališču. Predstavlja se bode pustnemu času primerna burka v 4 slikah „Pojdimo na Dunaj“, katero je poleg francoskega „La Cagnotte“ za slovensko gledališče privedil J. Ogrinec.

— (Gledališki posebni vlak) slovenskih rodoljubov z južnega Štajerskega ki je bil prvotno namenjen za soboto dne 14. t. m., bode vozil v Ljubljano v nedeljo dne 22. t. m. Vse podrobnejše bodemo naznanili v kratkem. Aranžiranje vlaka prevzela je Paulinova potovalna pisarna v Ljubljani. Pojasnila, listke i. dr. daje tudi g. Drag. Hribar v Celji.

— (Pevskega društva „Ljubijane“) občni zbor, ki se je vršil včeraj popoldne pri „Vintu“ je bil izredno dobro obiskan. To, in pa vsestranska udeležba pri posameznih točkah, osobito

pri zadnji točki dnevnega reda, dokazuje splošno zanimanje za društvo. Ker je gosp. Jenič odložil predsedništvo, proglasi njegov namestnik sklepčnost in otvori zborovanje; pozdravi navzoče zborovalce, zahvalivši se jim na mnogobrojni udeležbi ter poroča splošno o društvenem delovanju tekom preteklega leta. Pri naznanilu o smrti bivšega podpornega člana g. P. Kajzela ustali so vsi navzoči v znak sožalja raz sedeže. Spominja se dalje podpornih članov in vseh dobrotnikov društva in jim izreče zahvalo. Povdarjal je dalje iskreno prijateljstvo, katero veže slavno telovadno društvo „Sokol“ s pevskim društvom, želeč naj ju spaja tudi v bodočnosti ista bratska vez, potem pa tudi uljudnost slovenskih časnikov, ki so drage volje in brezplačno objavljali to društvo zadevajoča poročila. Marijivo sestavljeno poročilo tajnikovo sprejelo se je z vsestranskim odobravanjem, in isto tako poročilo blagajnikovo, katero se odlikuje z izredno natančnostjo. Za trudoljubivo in vestno delovanje izrekla se je istemu jednoglasno zaslužena zahvala. V odbor izvoljeni so bili sledeči gg.: Fran Trdina, predsednikom; Anton Gutnik, podpredsednikom; Jakob Zalaznik, Ivan Boltavzar, Josip Vidmar, Fran Šega, Fran Breskvar, Zmagoslav Bajc in Josip Glinšek odborniki. Gosp. Josip Kramar, kavarnar in gospod Josip Petrič, trgovski poslovodja pa kot preglednika računov. Dalje se je sklenilo napraviti tekom letošnjega leta društveni izlet, in prepustilo novemu odboru, da določi dan in kraj. Novi odbor ima tudi nalogo, da si omisli za društvo lasten glasovir, kateri bode v obrokih plačevati. Na to se je zborovanje zaključilo.

— (Vojaška godba) svirala bode jutri popoldne od 3—4. ure na drsališču pod Tivoli.

— (Ljubljanski obrti) pričeti meseca decembra 1892 l.: Ivan Baloh, mizarški obrt; Frančišek Žabjek, klanje drobnice; Frančišek Troha, krojaški obrt; Anton Zagorjan, knjigotrštvo; Pet. Kozjek in Ivan Zakotnik, tesarski obrt; Matija Ladiha, krojaški obrt.

— (Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske) od 25. do 31. decembra. Novorojencev je bilo 11 (= 18.6‰), umrlih 19 (= 31.8‰). Mej njimi za dušljivim kašljem 1, za jetiko 2, za vnetjem sopilnih organov 7, vsled mrtvouda 1, vsled starostne oslabelosti 1, za različnimi boleznimi 7. Mej umrlimi bilo je tujcev 5 (= 26.3‰), iz zavodov 10 (= 52.6‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli za otročico 1, za tifuzom 2 (tujca, prenešena v bolnico), za oslovskim (dušljivim) kašljem 4, za hripjo 1 oseba.

— (Iz narodnih društev.) Narodna čitalnica v Kranji ima svoj redni občni zbor v društvenih prostorih v nedeljo, dne 8 t. m. ob 1/2 11. uri popoldne z vzporedom po pravilih določenim. — Posojilnica v Žužemberku registrovana zadruga z neomejeno zavezo imela bode dne 15. januarija t. l. ob eni popoldne v posojilničnih prostorih svoj redni občni zbor z običajnim vzporedom. K obilni udeležbi vabi načelstvo. — Telovadno in gasilno društvo „Savinjski Sokol“ ima občni zbor v nedeljo dne 8. t. m. v gostilni g. Ivana Lipolda v Mozirji. Začetek točno ob 5 uri popoldne. Po zborovanju prosta zabava. Vzpored je običajni in se bode tudi posvetovalo o pustni veselici „Sokola“. Ker se unanjim u lom ne bodo posebna vabila razpošiljala, vabijo se tem potom vsi člani in prijatelji društva, da se tega zborovanja udeležijo mnogobrojno. Odbor.

— (Samomor.) Včeraj ob 1/2 7. uri zvečer ustrelil se je v svojem stanovanju 25 let stari praktikant računskega oddelka pri deželni vladi Fidelis Jagodič z revolverjem v desno sence in bil takoj mrtev. Fidelis Jagodič, nečak pokojnega deželnega glavarja grofa Thurn-a je bil, tako je sodil vsak, ki je ž njim občeval, nekoliko zmešan in je živel rad potratno in lahkomiselno. To je gotovo uzrok njegovi zgodnji smrti.

— (Podružnica sv. Cirila in Metoda.) snuje se v Slovenski Bistrici. Pravila so že potrjena, ter bo prvi podružnični zbor jutri dne 8. prosinca t. l. popoldne ob 4. uri v gostilničnih prostorih g. Petra Novaka. K mnogobrojni udeležbi vabi uljudno osnovalni odbor.

— (Novoletnice družbi sv. Cirila in Metoda) V prid družbe sv. Cirila in Metoda so se v Postojini konečno vošil odkupili sledeči p. n. gospodje: M. Lavrenčič, Jos. Orešek, Ferdo Gaspari, Ivan Lončar, Makso Šeber, Simon Mršol in Jurij Kraigher ml. Skupaj tedaj 48 oseb. Gotovo je to

sam na sebi skromen dar, da bi pa ta običaj se v vseh večjih krajih udomačil, dobila bi družba lepo vsoto za novoletno darilo.

— (Neosnovana vest) o nesreči, katere naj je zadela g. dra. Alojzija Homana, deželnega okrožnega zdravnika v Prevojah, širila se je te dni tudi po Ljubljani. Imenovani gospod naprosil nas je zategadelj naznaniti, da je živ, zdrav in čvrst in da so bile vse nasprotne vesti popolnoma neutemeljene in neresnične.

— (Doslednost naših katoliških „Sittenrichterjev“) Prijatelj našega lista nam piše: Sveti ligaši svoj pot upijejo in hujskajo, kako nevarne so veselice (seveda zlasti one na korist družbi sv. Cirila in Metoda) katere se prirejajo ob sobotah, ker udeleženci potem baje kaj radi v nedeljo dolgo spē in sv. mašo zamudé. Tako se pisari v redakcijskem delu „Slovenca“, v plačanem inseratnem delu pa je stvar seveda drugačna. Pretekla nedelja bil je dvojno svet dan, ker je bila ob jednem tudi praznik novega leta in ta dan bil je izvestno tudi dvojen greh zamuda cerkvenega opravila. In vendar „Slovenec“ v št. 297 m. l. na zadnji strani z največjimi črkami oznanjuje „Silvestrovo veselico“, katere bode konec zjutraj. Mari je sprejemši plačani inserat pozabila brumna gospoda, da s tem vabijo sami k zamudi maše, kajti kdor je do zjutraj v gostilni (pri veselich družbe sv. Cirila in Metoda se to gotovo ne zgodi), tisti pač isto jutro ne gre rad k maši. — To je tudi doslednost. Oj ti preljubi denar!

— (Zatiranje slovenščine v cerkvi.) „Naša Sloga“ poroča iz Žbandoja v Istri, da je tamošnji župnik z vednostjo in izrecnim privoljenjem preuzvišenega škofa dra. Flappa prepovedal v cerkvi hrvatsko petje in celo v božičnih praznikih čital samo tihe sv. maše, da bi njegovih prekatoliških ušes ne žalilo hrvatsko cerkveno petje. Ljudstvo je zara li tega nečuvnega postopanja, kakor piše „Naša Sloga“, globoko vznemirjeno. — In vendar je biskup Flapp po teoriji Mahničevi jedino poklicani voditelj istrskega naroda tudi v političnih stvareh ter so mu njegove ovčice dolžne nepogojno pokorščino tudi v narodnih zadevah. Quod erat demonstrandum.

— (Zgorela sta) zadnje dni minulega leta v viničariji posestnika J. Drolca pri sv. Martinu na Paki na spodnjem Štajerskem Jarnej in Marjeta Klančnik, ki sta živela v omenjeni viničariji. Kako je nastal ogenj, ni znano.

— (Na smrt obsojena) je bila pred porotniki v Celji 32letna Eva Ueberbacher, ker je svojo 7letno nezakonsko hčerko sunila v Dravo, da je utonila. Oče zapisal je hčerki 1000 gld. premoženja, po katerem se je menda polakomila, nezakonska mati toliko, da je umorila svoje dete.

(Volilski shod.) Državni poslanec g. Ivan Naberger sklicuje na nedeljo dné 8. t. m. volilski shod, ki se bo vršil v Tratu v dvorani Mally, Via Torrente št. 16. in na katerem bo g. poslanec poročal v svojem državnozbornem delovanju. Pristop je dovoljen samo volilec.

— (Zmaga.) Piše se nam iz Trbovelj dne 5. t. m.: Danes bil je izvoljen v važni in veliki občini Trboveljski vli narodnjak g. Ferdo Roš županom. Zopet so si pridobili Slovenci jako važno občino, kjer so do sedaj gospodarili Nemci, rectius Ponemčenci. Živeli zavedni Trboveljski volilci!

— (Sara Bernhard,) sloveča francoska igralka, pride s svojo družbo v Trst ter priredi v oduotnem gledališču „Armonia“ tri predstave in sicer dné 9., 10. in 11. t. m. Ker je gledališče „Armonia“ primeroma majhno, je ustopena precej visoka, namreč: v lože 10 do 25 gld., v parter 2 gld., na galerijo 1 gld.; sedeži so po 4 in 5 gld.

— (Zaprli so) posestnika Gregorja Dolinarja iz Trate na Gorenjskem, ker leti nauj sum, da je pahnil v Sorico svojo ženo Marijano, katero so mervto izvlekli iz vode. Videl je oba neki kočar iz Trate, ko sta se vračala domu in potem čul glas plačajoč Marijane, moža njenega pa je videl na mostu. Ker sta se Marijana in njen mož večkrat prepirala se sumi, da je smrt njeno povzročil njen mož. Jeli sum opravičen ali ne, pokazala bode preiskava.

— (Konkurz.) Okrožno sodišče v Celju je s sklepom od 3. januarja 1893, št. 45 razglasilo konkurz o premoženju neprotokoliranega trgovca Antona Janeza Brataniča v Ljubnem, ter postavilo za konkurznega komisarja c. kr. okr. sodnika v Gornjem gradu g. Wengerja, za začasnega konkurz-

nega oskrbnika pa notarja v Gornjem gradu gospoda Ivana Fišerja. Rok za oglašenje poteče 4. marca; dan za ugotovljenje tirjatev odredjen je pa na 24. marca.

Prvo krono
družbi sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Nesreče na morju.) V črnem morju divjali so te dni strahoviti viharji. Potopilo se je trideset manjših ladij, potem trije grški parniki in jeden angleški. Rešil se ni nihče, mornarji in potniki našli so v morju bladni grob.

* (Dinamitardi) delujejo vedno drznejše. Te dni našli so ljudje pred stanovanjem župana Rotauskoga na Luksemburškem veliko dinamično bombo. Da je bomba ležala še malo hipov na mestu bi se bila razstrelila, ker je užigalica že skoro pogorela do ustja.

* (Novo rusko mesto.) Na levi obali reke Tobol v Turgajskem okraju nastalo je z upravo ameriško hitrostjo novo rusko mesto. Pred desetimi leti ni bilo tam drugega nego mejni kol; danes je tu 20.000 prebivalcev. Iz vseh krajev ruske države prihajajo skupaj ljudje, večinoma brez denarja in raztrgani. Zemlja še ni bila nikdar obdelana in rodi danes obilno. Gradile so se kamnite hiše, cerkve, šole in skladišča. Okrožna uprava, okrožno sodišče in pošta iz Troicka v Orenburški guberniji so se premestila v novo mesto Krustanaj. V kratkem se bodo tudi naredila brzozjavna zveza do novega mesta, ki ima živahno trgovino.

* (Albert Delpit,) znani francoski romanopisec in dramatik umrl je te dni v Parizu v 43. letu dobe svoje. Delpit je bil rojen Amerikanec. Pisal je mnogo in več dobrih reči ter bil priljubljen zlasti aristokratskim damam.

* (Nečuvna skopost) V Parizu našli so dve stari sestri zmrznjeni v njiju stanovanju. Navzlic temu, da sta bili silno bogati, privoščili si nesta nišesar in živeli prav beraški. Policija našla je v stanovanju teh dveh ženskih skupuhov za 600.000 vrednostnih papirjev

Književnost.

— Levstikovi zbrani spisi. Uredil Frančišek Levec. IV. zvezek Proza II. Ljubljana. Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg. 1892. Str. 316. — Levstik je bil sloveč kritik in ako kdo, tako je bil on poklican določiti umetniško vrednost kakemu delu. Resni pisatelji so bili vedno veseli njegove sodbe, diletanti pa so se ga bali kakor peklenščeka. Iz razprav, zbranih v tej prelepi knjigi, spoznati je ne samo Levstikova jezikoslovna in estetična načela, njegove zrele nazore o pomenu in o tehniki vseh strok pesništva, ampak tudi misli njegove o nekaterih splošnih narodnih rečeh. Kdor prouči te kritike in polemike, ta se uveri, da je bil Levstik res pravi poznavalec umetnosti, česar navadno ni moči trditi o stvarjajočih pisateljih. Pred nami ležeči zvezek obseza nastopne spise: „Pegam in Lambergar“. Napake slovenskega pisanja. — Gospodoma nasprotnikoma. — Odgovor sestavku „Potrebe Slovencev glede prirodnih věd“. — „Sreča v nesreči“. — Odgovor odprtemu pismu. — Še nekaj v zadevah „odprtega pisma“. — Slovenska matica. — Zatoženi samoglasnik. — Čitalnično stanovanje in narodni dom. — Slovensko-nemški slovar. — „Ilija Gregorič ali kmečki kralj“. — O Vodnikovem rokopisu. — Tolmač. — O priliki spregovorimo bširneje o tej knjigi sploh, zlasti pa o Levstiku kot kritiku.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj, 7. januarja. Včeraj se je pogajal Taaffe z Jaworskim, ki ni ugovarjal programu. Danes ob 1/2. uri šel Hohenwart k Taaffe.

Budimpešta 5. januarja. Pogodba mej vlado in Rotschildovo skupino gledé konverzije ogerske državne rente bila danes sklenena. Konsorcij prevzame rente za 500 milijonov kron po kursu 91.

Pariz 7. januarja. Na protisemitskem shodu, prirejenem od urednikov lista „Libre Parole“, niso pustili navzočni anarhisti sklicatelje govoriti. Policija razgnala množico, ki je hotela pred redakcijo imenovanega lista demonstrirati.

Berolin 7. januarja. V finančnih krogih se trdi, da se v kratkem sklene rusko-nemška carinska pogodba.

Genova, 7. januarja. Nocoj nastal velik požar v italijansko-ameriški razstavi. Nekateri oddelki hudo poškodovani, zlasti ameriški skoro uničen. Ponesrečil ni nihče. Po polnoči hil požar lokaliziran.

Narodno-gospodarske stvari.

Zavarovalne zadeve.

(Dalje.)

Marsikaka britka izkušnja bila bi se sicer prirnila delničarjem in zavarovalcem, ko bi bila vlada, potem ko je dala že toliko koncesij, skrbela vsaj za nadzorovanje zavarovalnic. Žal, da se za to dolgo nikdo zmenil ni in da so zaradi tega brezvestni ravnatelji in upravni svetniki mogli početi, kar so hoteli. Še le vlada grofa Taaffe uvela je s takozvanim zavarovalnim regulativom z dne 18. avgusta 1880 neko nadzorovanje. Žal, da je tudi to nezadostno. V interesu občinstva, kateremu je zavarovanje živa potreba in ne manje tudi v interesu zavarovalnih zavodov samih, ki bi tako zadobili večje zaupanje in veljavo, bi bilo do skrajnosti strogo nadzorovanje njihovo. Zato pa ne zadostujejo naredbenim potom izdane določbe zavarovalnega regulativa, temveč treba bi bilo državnega zakona o zavarovalstvu. Državni poslanci, ki že toliko let valé Sisifov kamen podžavljenja in podeželjenja zavarovalstva v goro, storili bi bili prav zaslužno delo, ko bi se bili z vso energijo potegnili za zakonsko predlogo, vsled katere bi državno nadzorovanje zavarovalnic postalo boljše ko doslej. Ako bi imeli tak zakon — in seveda tudi državni zavarovalni urad, ki bi ga izvrševal — ne čule bi se v državnem zboru take privatno zavarovalstvo kompromitujoče stvari, kakor jih je navajal v seji dne 5. decembra m. l. gledé „Avstrijskega Féniksa“ poslanec Gessmann.

Ad vocem „Avstrijski Féniks“. Mi smo pred dobrimi tremi leti v obširnejšem spisu povedali, v kakošno zagato je zašla ta zavarovalnica vsled tesne svoje zveze z „Ogersko francosko zavarovalno družbo“, katere ustanovitev s francoskim kapitalom je spremljalo marsikaj okolščin, ki so bile na las podobne panamskim dogodkom. Dejali smo, da je ta zavarovalnica, katere je bila prej, dokler se je ni polotil démon špekulacije, v prav ugodnih razmerah, prišla v veliko nevarnost. Debata, ki se je vršila o njej v državnem zboru, potrdila je, da je bila naša sodba pravilna, kajti zastopnik vlade sam, ki je sicer „Féniksa“ jemal v zaščito pred očitani poslancu Gessmannu, moral je priznati, da vladajo pri njej razmere, ki zahtevajo ozdravljenja in da se vlada trudi v interesu zavarovalcev tako ozdravljenje dognati. Mogoče, da se jej to posreči. Preveč upanja vendar ne smemo imeti, ker je vlada z ne dostatnim svojim nadzorovanjem sama kriva, da je do tako nevarne bolezni sploh prišlo.

„Avstrijski Féniks“ razširjen je tudi po Slovenskem. Publicistična dolžnost naša nas torej veže, da v pouk onim našim rojakom, ki so se vsled sladkega prigovarjanja, — včasih pa tudi vsled drugih ne ravno posebno vestnost, razodevajočih praktik njegovih agentov dali pri niem zavarovati, povemo, kaj je državnozborna razprava o njegovem poslovanju razkrila.

Umrl so v Ljubljani:

4. januarja: Marija Vodišek, pasnikova hči, 6 mesecev. Prečne ulice št. 5, bronchitis. — Jurij Mele, kajzar, 74 let. Kravja dolina št. 11, plućnica.

5. januarja: Marija Potočnik, klavčeva žena, 56 let, sv. Petra cesta št. 53, plućnica. — Marija Škofic, zasebnica, 84 let, Poljanška cesta št. 26 marasmus senilis. — Franc Peternel ključavničar, 25 let, sv. Petra cesta št. 60, jetika. — Leopoldina Gostič, delavčeva hči, 2 meseca. Prečne ulice št. 8, božjast.

V deželni bolnici:

3. januarja: Marija Strmlam, gostinja, 70 let, exudat pleurit. — Jurij Ciber, gost 8, 72 let, griža.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Ve trovi	Močnina v mm
5. Jan.	7. zjutraj	736.9 mm	- 5.2 C	sl. zah. obl.	0.0 mm
	2. popol. v zvečer	37.8 mm	- 1.8 C	brezv. obl.	
		38.6 mm	- 1.8 C	sl. svz. obl.	
6. Jan.	7. zjutraj	739.8 mm	- 4.0 C	brezv. obl.	0.00 mm
	2. popol.	739.2 mm	- 2.0 C	sl. szh. obl.	
	9. zvečer	739.8 mm	- 3.8 C	sl. szh. obl.	

Oblačno. — Srednja temperatura — 2.9°, za 3.3° pod nočjo.

Narodno zdravilo. Tako se smé imenovati bolest utešujoče, mišice in živce krepčujoče, kot mazilo dobro znano „Moll-ovo francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici 90 kr. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekaruar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izredno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj od dveh steklenic se ne pošilja. 2 (42-17)

Štev. 27. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 504.

V nedeljo, dne 8. januarja 1893.

Pojdimo na Dunaj!

Burka v štirih slikah. Poleg francoskega „La Cagnotte“ za slovensko gledališče priredil I. Ogrinec. Režiser gosp. Ignacij Borštnik.

Začetek točno ob 1/2. uri, konec ob 10. uri zvečer. Dramatično društvo.

Pri predstavi svira godba slavnega domačega pešpolka bar. Kuhn št. 17.

Ustopenina:

Parterni sedeži I. do III. vrste 80 kr. IV. do VIII. 60 kr. IX. do XI. vrste 50 kr. — Balkonski sedeži I. vrste 60 kr. II. vrste 50 kr. in III. vrste 40 kr. — Galerijski sedeži 30 kr. Ustopenina v lože 50 kr. — Parterna stojišča 40 kr. — Dijaške ustopenice 30 kr. — Galerijska stojišča 20 kr. — Sedeži se dobivajo v čitalnični trafiki, Selenburgove ulice, in na večer predstave pri blagajnici.

Prihodnja predstava bode v sredo 11. januarja.

Blagajnica se odpre ob 7. uri zvečer.

Izkaz avstro-ogerske banke

z dne 31. decembra 1892.

	Prejšnji teden
Bankovcev v prometu	477,988.000 gld. (- 19,064.000 gld.)
Zaklad v gotovini	289,155.000 „ (+ 658.000 „)
Portfelj	171,917.000 „ (+ 12,990.000 „)
Lombard	28,987.000 „ (+ 4,847.000 „)
Davka prosta bankovčna rezerva	18,731.000 „ (+ 17,227.000 „)

Dunajska borza

dne 7. januarja t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	98.50	98.35
Srebrna renta	97.85	97.90
Zlata renta	116.35	116.40
5% marčna renta	100.45	100.55
Akcije narodne banke	987.—	990.—
Kreditne akcije	314.75	316.25
London	120.45	120.50
Srebro	—	—
Napol.	9.58	9.58
C. kr. cekini	5.67	5.68
Nemške marke	59.15	59.17 1/2

Bratje Sokoli!

Redni občni zbor

bode

v sredo dné 11. t. m.

v vrtnem salonu restavracije „pri Zvezdi“.

Po končanem zborovanju prosta zabava.

K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

Posredovalnica Flux na Bregu 6

išče najne: več kuharice za tu in drugod; ustop takoj in v 14 dneh; — gospodinja v sdruživšči, jako dober zaslužek; — prodajalke v trgovini s mešnim blagom 10—12 gld.; — hišine v jako dobri hiši 9—10 gld.; — natakarice za drugod.

Priporočila se: več močnih deklet za vsako delo, dalje mlad čvrst deček za vsak posel rabljiv z letnimi spricvali.

Ravno v novi izdaji izšel in se dobiva pri

J. Glontini-ju v Ljubljani

Anton Janežičev

Slovensko-nemški slovar.

Tretji natis. Predelal in pomnožil prof. Frano Hubad.

Cena: Mehko vezan 3 gld., po pošti 3 gld. 15 kr., v pol usnji 3 gld. 50 kr.

Naročila na Wolf-Pleteršnikov Slovensko-nemški slovar se sprejemajo. (21—1)

Anton Janežičev

slovensko-nemški Slovar.

Tretji natis.

Predelal in pomnožil

Fran Hubad,

c. kr. gimnazijalni profesor.

Velja gld. 3, elegantno vezan gld. 3.50, po pošti 15 kr. več.

Istotako

nemško-slovenski Slovar

kateroga je predelal prof. Bartel, po isti ceni — kakor tudi razne poslovne knjige za obrtnike in trgovce priporočila in prodaja

Anton Zagorjan-ova

knjigotržnica.

Iščem
koncipijenta.

Dr. J. Bisiak,
advokat, Radovljica.

(20-2)

Protī

kašlju in nahodu, osobito dece, proti zasliženju, boleznim v vratu, želodcu in mehurju priporoča se najbolje

koroški rimski vrelec.

Naravno pristen natočen.

Najfinejša namizna voda. (1270-7)

Zaloga v Ljubljani pri M. E. Supan-u.

„Slovenski Pantheon“

izhajal bode v nedoločenih rokih. 4-5 snopičev v teku jednega leta.

Snopič stane s poštino vred 35 kr. Naročbe vzprejema

Fran Podkrajšek.

(1377-4)

Pošta Sava, Dolenjsko.

Naravna dalmatinska vina,

rumena, črna in temnordeča „šiler“ priporoča po jako nizki ceni

Marin Nadilo,

(2)

vinotržec v Logatci.

Za dobro in točno postrežbo jamči se.

Ravnokar je izšel in dobiva se v naši knjigo-tržnici:

Anton Janežičev

slovensko-nemški Slovar.

Tretji natis.

Predelal in pomnožil

Fran Hubad,

c. kr. gimnazijalni profesor.

Cena temu slovarju je gld. 3, v polusnji vezanemu iztisu gld. 3-50, po pošti 15 kr. več.

Ign. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg-ova
knjigotržnica,

v Ljubljani, Kongresni trg št. 2.

(2)

C. kr. glavno ravnateljstvo avstrijskih državnih železnic.

Izvod

iz voznega reda veljavnega od 1. oktobra 1892.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednje-evropejskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 38 min. zjutraj osebni vlak na Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 11. uri 55 min. predpoldne osebni vlak na Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 21 min. popoldan osebni vlak na Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Inomost, Pariz, Linz, Ischl, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Prago, Karlove vare, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak iz Dunaja via Amstetten, Draždani, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Ischlja, Ljubna, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak iz Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontablja, Trbiža.

Ob 9. uri 27. min. zvečer osebni vlak iz Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontablja, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 15 min. zjutraj v Kamnik.

„ 2. „ 10. „ popoldne v Kamnik.

„ 7. „ 00. „ zvečer v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 35 min. zjutraj iz Kamnika.

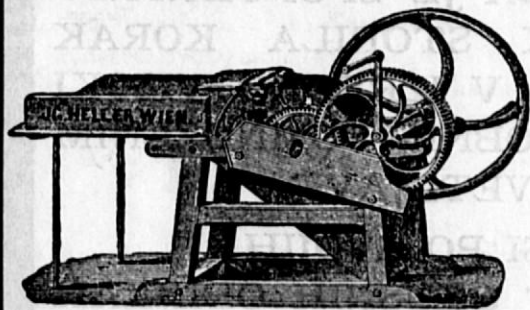
„ 11. „ 06 „ dopoldne iz Kamnika.

„ 6. „ 20 „ zvečer iz Kamnika.

(12-5)

Srednje-evropejski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minute naprej.

**Vsi stroji za kmetijstvo
vinarstvo in moštarstvo**

mlatilnice
čistilne mline za žito
izbiralnice
rezalnice za krmo
mline za sadje
tlačilnice za sadje
tlačilnice
za grozdje in vino

kakor udi vsakovrstne druge mašine in razni stroji za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo itd. itd. nove izvrstne konstrukcije razpošilja najceneje (302-21)

IG. HELLER, DUNAJ
2/2 Praterstrasse 78.

Ilustrovani katalogi in zahvalna pisma v hrvatskem, nemškem, italijanskem in slovenskem jeziku se pošiljajo na željo zastonj in frankovano.

Stroji se dajo na poskušnjo — jamči se zanje — pogoji so ugodni.

Cene so se znova znižale!!!

Razpis službe nadgozdarja.

Pri mestni korporaciji v Kamniku izpraznjena je služba

nadgozdarja

z letno plačo 820 goldinarjev.

Vrh tega dobi 60 gld. za stanovanje in 25 metrov trdih drv za kurjavo.

Prosilci za to službo, katero je nastopiti s 15. aprilom t. l., naj svoje prošnje z dokazili, da so absolvirali višji gojzdni zavod ali akademijo, da imajo državni izpit, da so zmožni fizično za planinsko službo, in da so večji slovenskega ali drugega slovanskega in nemškega jezika, — najdalje do **20. januarija 1893** podpisnemu uradu upošljejo.

Kavcija 400 gld. se zahteva.

Mestna korporacija v Kamniku

dne 31. decembra 1892.

(2-1)

Slaščičarnica

J. SCHLECHTA

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 1

priporoča svoje najfinejše in najboljše izvršene pekarije za namizje, na čaj, kavi, mandelnih in vinu; torte, konfekte, biškote, čokolade, zakuhe (kompote, marmelade in sadne sokove. — Bonboni od najfinejših do najnavadnejših, kakor tudi bonbonieri so vedno v veliki izbiri na prodaj. — Naročila za slavnosti s postavki itd. se najboljše izvršujejo in ceno zaračunijo. (1371-3)

DR. VALENTINA ZARNIKA
ZBRANI SPISI

I. ZVEZEK:

PRIPOVEDNI SPISI.

UREDIL

IVAN ŽELEZNIKAR.

Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! — Maščevanje usode. — Razni spisi: Iz državnega zbora. — Pisma slovenskega turista.

Knjižica je jako elegantno, po najnovejšem uzorci in res krasno vezana. — Utisnena je na sprednji strani podoba dr. Zarnikova v zlatu in pridejan tudi njegov lastnoročen podpis. — Cena knjižici je 1 gld., s pošto 5 kr. več. — Dobiti je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani.

ČEBELNO-VOŠČENE SVEČE

prodaja

PAVEL SEEMANN v LJUBLJANI.

(1)

DOBRA ŠTEDLJIVA KUHINJA.

izboren ukus zadobé vse plehke juhe in lahke čorbe, če se vlije nekaj kapljic Maggyjeve začimbe za juhe. Originalne steklenice po 45 kr. v vseh specerijskih in delikatesnih trgovinah. Steklenice, ki se nazaj prinesó, se najceneje dopolnjujejo. (1099)

Vence

in

šopke

pajčolane, moderce,
nogovice in rokovicice

za neveste

in

veselice

po najnižji ceni.

Za kramarje velika
zaloga najlepših in
najcenejih

svetlo

priporoča

M. Podkrajšek

Špitalske ulice.

Nagrobni venci, so ravno novo došli. (18-1)

Prostorna prodajalnica

z novo opravo in potrebnimi pritisklinami, ležeča na najboljšem mestu v Laškem trgu na Štajerskem, dá se takoj v najem z jako ugodnimi pogoji. (10-3)
Več pové g. **Andr. Keppa** v Laškem trgu.

Miss Liela Rodier iz Londona

poučuje svoj materini jezik v svojem stanovanji v Frančiškanskih ulicah št. 16, I. nadstropje. Na željo poučuje tudi doma. — Poja nila daje iz prijaznosti gosp. **dr. Alf. Mosché.** (19)

Inteligentnega moža,

veščega pisave v slovenskem jeziku in spretnega v občevanji s strankami, sprejme obširno podjetje pod prav ugodnimi pogoji za agenta v službo. Ponudbe pošiljajo naj se v zaprtih pismih z napisi „agent“ upravnistvu tega lista. (20-1)

Prodaja hiše.

Hiša št. 42 v Spodnji Šiški, prav blizu državnega kolodvora, z dvema stanovanjema, tremi skladišči, dvema kletoma, skednjem, šupo, drvarnico, senico, sadnim vrtom in vrtom za zelenjavo, kakor tudi z njivami in travniki zraven ležečimi, ki je posebno prikladna za stavbišče, **proda se iz proste roke pod ugodnimi pogoji.** (1259-10)
Povprašati je pri **Petru Lassniku** v Ljubljani.

Lepe sani in raznovrstni vozovi

so na prodaj po nizki ceni. Kovaška dela izvršujejo se po naročilu hitro in po nizki ceni. (3)

J. Šiška, Marije Terezije cesta št. 6.

Pozor slovenski samci!!!

(1382-8)

Največja zaloga
šivalnih strojev
JAN. JAX

Ljubljana,
Dunajska cesta št. 13.
Nizke cene. — Ugodno
plačevanje na obroke.
— Stari stroji se zamenjajo. — Popravki se
izdelajo hitro, dobro in
ceneno. (1309)

Ceniki
se pošiljajo
zastonj
in
frankovani.

Kazenski zakon in Kazenski pravdni red

za
gospode juriste in druge

dobivata se v slovenskem jeziku

(v usnje vezano)

v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani.

Cena 3 gl. in 2 gl. 80 kr.

Pozor gostilničarji!

Oddelek domače godbe na lok (Streichmusik) katera ima potrebno dovoljenje od d-želne vlade in mestnega magistrata, se priporoča gg. gostilničarjem.

Franjo Vrtnik.

Mestni trg št. 9.

DITMAR-SVETILKE.

...„DITMAR-JEVE NOVOSTI ZA SEZONO 1892/93 NA NOVO DOKAZUJEJO, DA JE SPOPOLNITEV PETROLEJSKIH SVETILK STORILA KORAK NAPREJ, KOJI NAPREDEK V IZREDNO VISOKI MERI ODGOVARJA NOVODOBNIM POMNOZENIM ZAHTEVAM GLEDE RAZSVETLJAVE.

DITMAR-SVETILKE SO SI PO SVOJIH

— UKUSNIH OBLIKAH

— IZVRSTNI IZVRŠITVI

— VELIKI SVETILNOSTI

PRI ČUDOVITO NIZKIH CENAH OSVOJILE SVETOVNO TRŽIŠČE.“

R. DITMAR NA DUNAJI

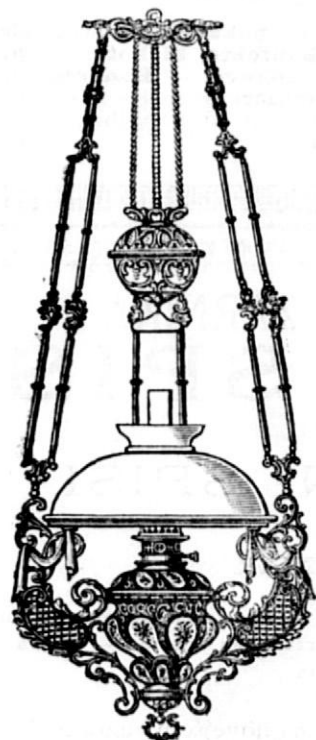
C. KR. DEŽELNO PRIV.

TOVARNA ZA SVETILKE IN KOVINSKO ROBO

III., EROBERGSTRASSE 23, 25, 27 IN SCHWALBENGASSE 2, 3, 4.

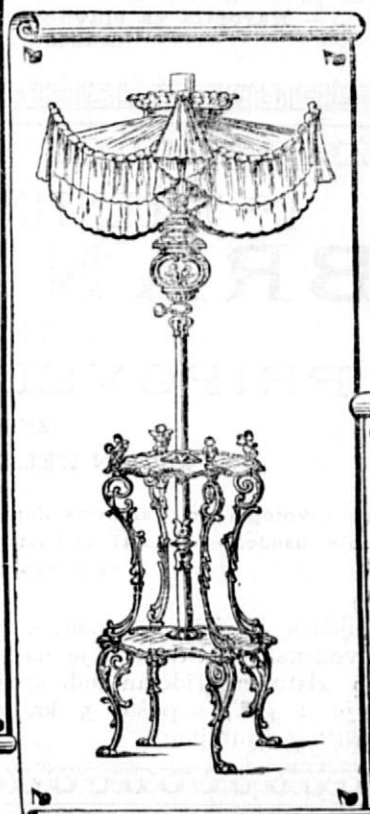
DITMAR-SVETILKE

IMA V ZALOGI VSAKA BOLJŠA TRGOVINA S SVETILKAMI. (1174-10)

LESTENCI IN VISEČE SVETILKE.

NAMIZNE SVETILKE
STENSKE SVETILKE
LAMPICE
SVETILNICE.

SVETILKE S STOJALOM
IN CIPKASTIM OKRILJEM.

FAVORIT-SVETILKE
Z OKROGLIM PLAMENOM.

PALILNIK IMA SVETILNO MOČ 4 DO 157 SVEČ.